

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Sobota, 28. avgust 2021 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 1 2 5 6 1 2 1 0 2

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Prazgodovinska umetnost**

1.1. Umetninam na slikah od 1.1 do 1.4a pripišite ustrezno obdobje prazgodovine.

Slika 1.1: _____

Slika 1.2: _____

Slika 1.3: _____

Slike 1.4 in 1.4a: _____

(4 točke)

1.2. Navedite tri oblikovne značilnosti slikarske upodobitve na sliki 1.3.

---

(3)

Imenujte dve nahajališči takih slikarskih upodobitev.

---

(2)
(5 točk)

1.3. Oglejte si kipci iz žgane gline na sliki 1.1. Kako imenujemo lastnost, ko kipci posnema človeško obliko?

(1 točka)

- 1.4. Na slikah 1.4 in 1.4a je upodobljena Situla z Vač. Navedite ustanovo, kjer hranijo to umetnino.

(1)

S tremi navedbami natančno razložite vsebino te umetnine.

---

(3)
(4 točke)

- 1.5. Arhitektura na sliki 1.2 je sestavljena iz velikih kamnitih klad. Navedite, kako imenujemo tako arhitekturo.

(1 točka)

2. naloga: Grobna umetnost v starem veku

2.1. Kaj je mastaba? Pomagajte si s sliko 2.1.

Kako je mastaba vplivala na razvoj grobne arhitekture v starem Egiptu? Pomagajte si s sliko 2.2.

Poimenujte piramido na sliki 2.2.

Kdo je bil arhitekt stavbe na sliki 2.2 in kateri gradbeni material je uveljavil v grobni arhitekturi?

Arhitekt: _____

Material: _____ (1)
(4 točke)

2.2. Za katero umetnost je značilna grobna arhitektura na slikah 2.3 in 2.3a?

---

(1)

Poimenujte stavbo na slikah 2.3 in 2.3a.

---

(1)

Navedite dve arhitekturni značilnosti te stavbe.

---

(2)
(4 točke)

2.3. Kateremu slogu pripada slikarstvo na vazi na sliki 2.4?

---

(1)

O čem govori osrednji prizor?

---

(1)

Kako imenujemo značilni vzorec na zgornjem robu vase?

---

(1)
(3 točke)

2.4. Poimenujte umetnostnozgodovinsko obdobje, ki mu pripada umetniško delo na sliki 2.5.

---

(1)

Po katerem sočasnem slogu se oblikovno zgleduje umetnina na sliki 2.5?

---

(1)

Poimenujte umetniško delo in material, iz katerega je umetnina na sliki 2.5.

Ime: _____

Material: _____

(1)

Opišite to umetniško delo.

---

(1)
(4 točke)

3. naloga: Sakralna umetnost v srednjem veku

- 3.1. Na slikah 3.1 in 3.2 sta sakralna objekta, katedrala in kapela. Pojasnite oba izraza.

Kapela: _____
_____

Oglejte si slike 3.1 in 3.2. Stavbi sta nastali v dveh različnih umetnostnih slogih. Za vsako stavbo posebej navedite po dve arhitekturni značilnosti ali arhitekturna elementa, ki ju prepozname na slikah.

Slika 3.2: _____
_____

- 3.2. Navedite, kateri ikonografski motiv je upodobljen na sliki 3.3, in ga razložite.

---

(2)

Zapišite dve oblikovni značilnosti slike 3.3.

---

(2)
(4 točke)

3.3. Na sliki 3.4 je relikviarij. Pojasnite ta pojem.

(1 točka)

3.4. Kako imenujemo tip oltarja na sliki 3.5?

---

(1)

Navedite eno njegovo značilnost.

---

(1)
(2 točki)

3.5. Kako imenujemo tabelno sliko na sliki 3.6?

---

(1)

Za katero vero je značilna?

---

(1)
(2 točki)

4. naloga: Avtoportret v renesansi

- 4.1. Nekateri umetniki so na svojih delih naslikali tudi lastno podobo. Poimenujte štiri avtorje umetniških del na slikah od 4.1 do 4.5a.

Slika 4.1: A horizontal diagram showing three main components. On the left is a box labeled 'n' with a downward arrow pointing to a box labeled 'N'. To the right of this is a box labeled 'p' with a downward arrow pointing to a box labeled 'N'. The boxes are arranged horizontally, suggesting a relationship where n and p both contribute to N.

Sliki 4.2 in 4.2a:

Sliki 4.3 in 4.3a:

Slik 4.4 in 4.4a:

Slik 4.5 in 4.5a:

(4 točke)

- 4.2. Večje število avtoportretov slikarjev odseva drugačen odnos renesančne družbe do umetnika. Predstavite ta odnos.

(1 točka)

- 4.3. Avtor slike 4.2 se je upodobil na znanem biblijskem motivu. Na katerem ikonografskem motivu se ponavadi pojavljajo zveličani in prekleti?

Umetnik na sliki 4.2a se je upodobil kot atribut svetnika. Navedite katerega in kako

---

---

(1)

Avtor slike 4.4a se je odlikoval po izjemni fantastiki. Na katero smer 20. stoletja je vplival?

(1)
(3 točke)

(1)
(3 točke)

4.4. Na koga spominja avtoportret na sliki 4.1?

---

(1)

Kako je slikar dosegel to podobnost?

---

(1)

Avtor slike 4.1 je v levem zgornjem kotu slike zapisal svoj monogram. Pojasnite ta pojem.

---

(1)
(3 točke)

4.5. Določite vrsto perspektive na sliki 4.3.

(1 točka)

4.6. V katerem umetnostnozgodovinskem obdobju je nastala slika 4.5?

---

(1)

Po katerih oblikovnih značilnostih ste prepoznali to obdobje? Navedite dve.

---

(2)
(3 točke)

5. naloga: Prepoznavanje motiva

5.1. Napišite, kateri neposredno spoznavni motiv je upodobljen na slikah od 5.1 do 5.4, in ga razložite.

(1 točka)

(1 točka)

5.2. Katera boginja je upodobljena na delih od 5.2 do 5.4? Boginja česa je?

---

(2)

(2)

Z imenom te boginje je tradicionalno poimenovano tudi delo na sliki 5.1, ki ga lahko razumemo kot idol. Katere dele telesa ima upodobljanka najbolj poudarjene in zakaj?

---

(2)

(2)

Pojasnite pojem idol.

---

(1)
(5 točk)

(1)
(5 točk)

5.3. Poimenujte obdobje, v katerem je nastalo umetniško delo na sliki 5.2.

Našteje tri oblikovne značilnosti tega dela.

---

(3)
(4 točke)

(3)
(4 točke)

- 5.4. V katerem umetnostnozgodovinskem obdobju so ta motiv ponovno obudili in zakaj? Pomagajte si z delom na sliki 5.3.

---

(2)

Katero mitološko zgodbo prikazuje delo na tej sliki?

---

(1)
(3 točke)

- 5.5. Slika 5.4 je alegorija. Pojasnite ta pojem.

---

(1)

Boginja na slikah 5.3 in 5.4 je upodobljena z atributi. Navedite enega od njih.

---

(1)
(2 točki)

DEL B

6. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1 in 6.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. (3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 6.1 in 6.1a s tistim na slikah 6.2 in 6.2a glede na namen, vsebino, obliko in material. Poudarite tako podobnosti kot razlike. (5 točk)
6. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnih povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 2 1 2 5 6 1 2 1 2 0

M 2 1 2 5 6 1 2 1 2 1

21/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

- Slika 1.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 1.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 1.3: <https://www.atthalin.fr/>. Pridobljeno: 16. 4. 2020.
- Slika 1.4: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 1.4a: : http://www.nms.si/index.php?option=com_content&view=article&id=2084%3Asitula-z-va&catid=18%3Aznameniti-predmeti&Itemid=33&lang=sl. Pridobljeno: 20. 9. 2017.
- Slika 2.1: <https://commons.wikimedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 16. 11. 2010.
- Slika 2.2: <https://commons.wikimedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 20. 4. 2020.
- Slika 2.3: J. Debicki, Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.
- Slika 2.3a: https://www.brown.edu/Departments/Joukowsky_Institute/courses/. Pridobljeno: 16. 11. 2020.
- Slika 2.4: <https://commons.wikimedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 21. 4. 2020.
- Slika 2.5: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/731/flashcards/4821731/jpg/q4814858-1441F84E6D3343387EF.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.1: <http://www.moreci.net>. Pridobljeno: 18. 3. 2014.
- Slika 3.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 3.3: <https://de.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 27. 5. 2020.
- Slika 3.4: <https://artsandculture.google.com/asset/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 3.5: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3f/>. Pridobljeno: 13. 5. 2016.
- Slika 3.6: E. Annoscia idr., Svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.
- Slika 4.1: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 4.2: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 4.2a: <https://www.wga.hu/frames-e.html?/html/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 4.3: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 4.3a: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 4.4: <https://sl.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 4.4a: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 28. 5. 2020.
- Slika 4.5: http://cv.uoc.edu/~04_999_01_u07/percepcions/. Pridobljeno: 25. 2. 2014.
- Slika 4.5a: https://www.kunst-fuer-alle.de/media_kunst/img/36/g/. Pridobljeno: 16. 11. 2020.
- Slika 5.1: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 5.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 5.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 5.4: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 6.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 6.1a: <http://contenidos.educarex.es>. Pridobljeno: 11. 6. 2013.
- Slika 6.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 6.2a: <https://i.pinimg.com/originals/ae/3f/64/ae3f647e48ae92f8cd80f741dcba8686.jpg>. Pridobljeno: 4. 6. 2020.
- Slika 7.1: H. Honour in J. Fleming, A World History of Art, Laurence King Publishing, London 1999.
- Slika 7.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 8.1: več avtorjev: Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 8.2: <http://25thcenturyyy.com>. Pridobljeno: 7. 6. 2013.

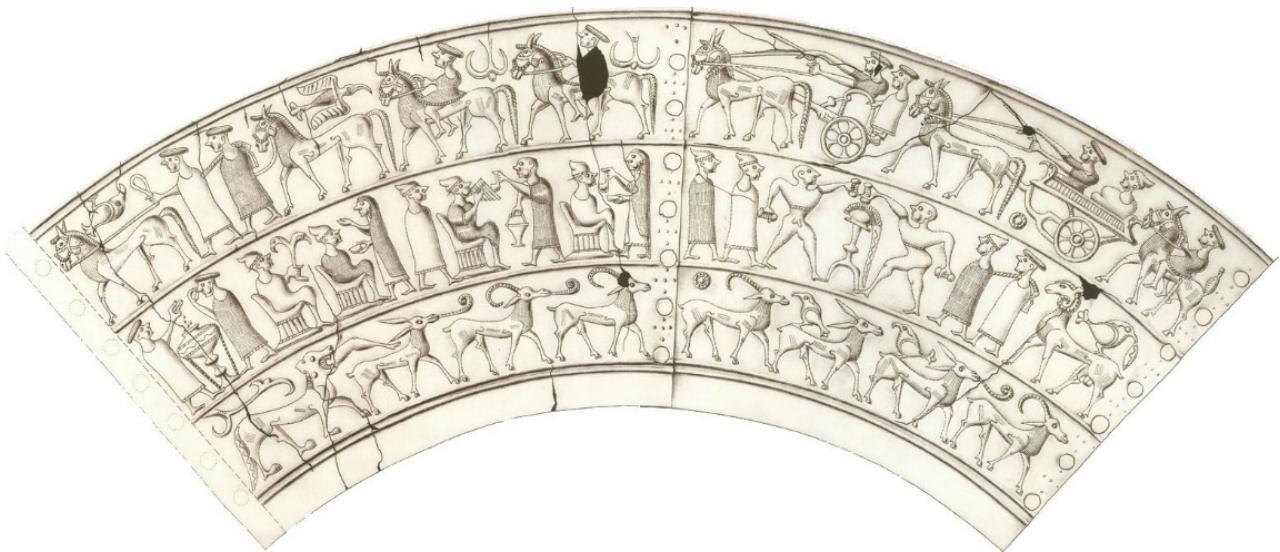
V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)**1. naloga: Prazgodovinska umetnost***Slika 1.1**Slika 1.2**Slika 1.3*

Slika 1.4

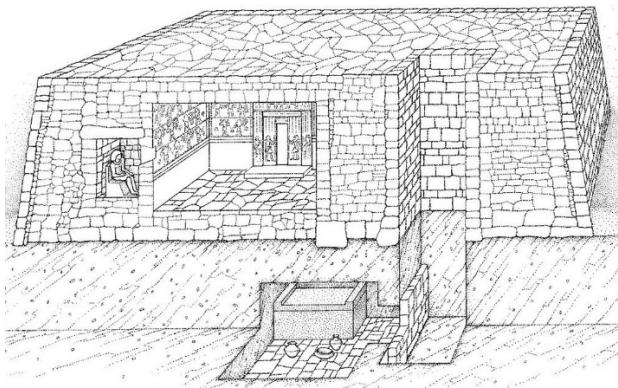

Slika 1.4a

M 2 1 2 5 6 1 2 1 2 7

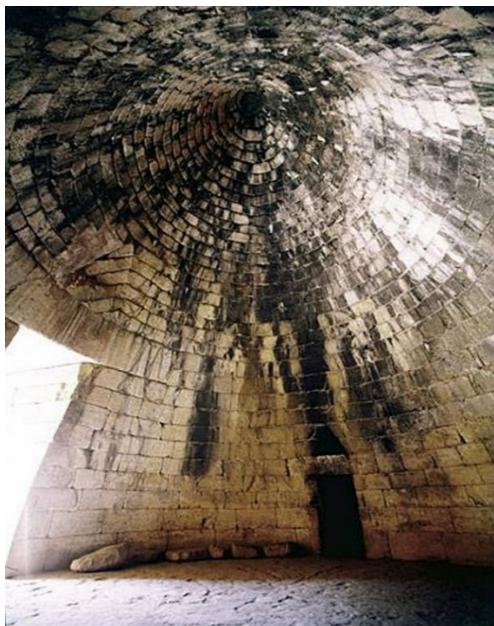
2. naloga: Grobna umetnost v starem veku

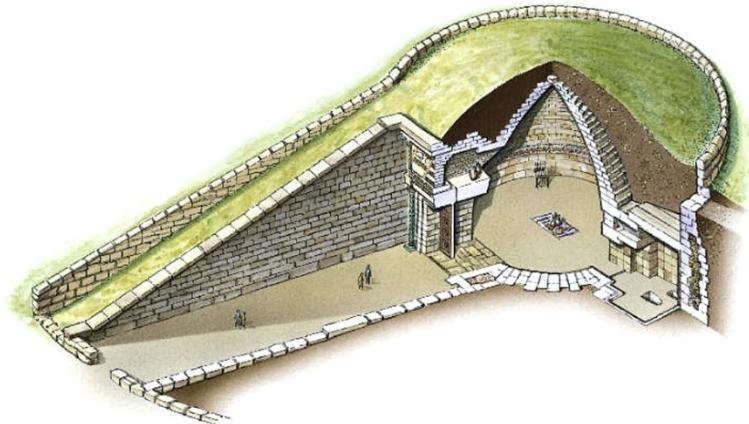
Slika 2.1

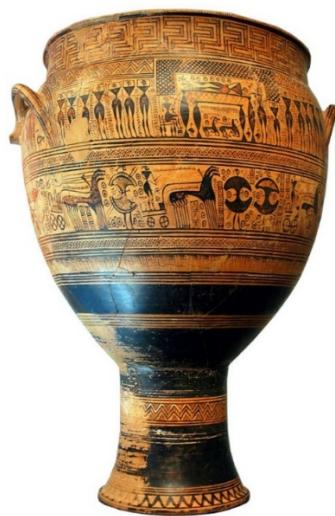
Slika 2.2

Slika 2.3

Slika 2.3a

Slika 2.4

Slika 2.5

3. naloga: Sakralna umetnost v srednjem veku

Slika 3.1

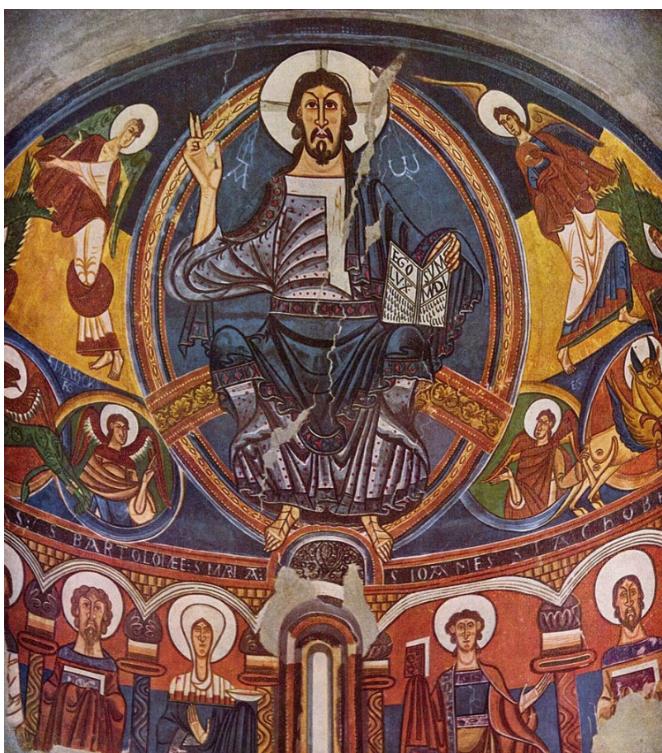

Slika 3.2

M 2 1 2 5 6 1 2 1 2 9

29/36

Slika 3.3

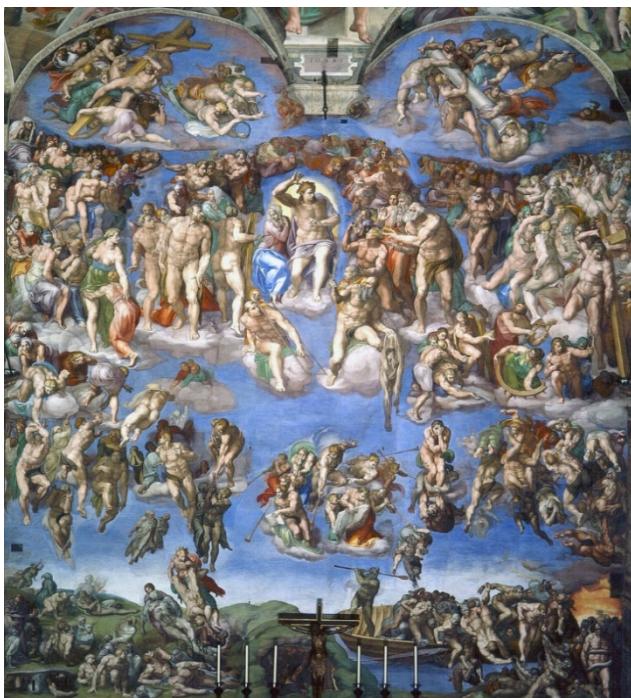
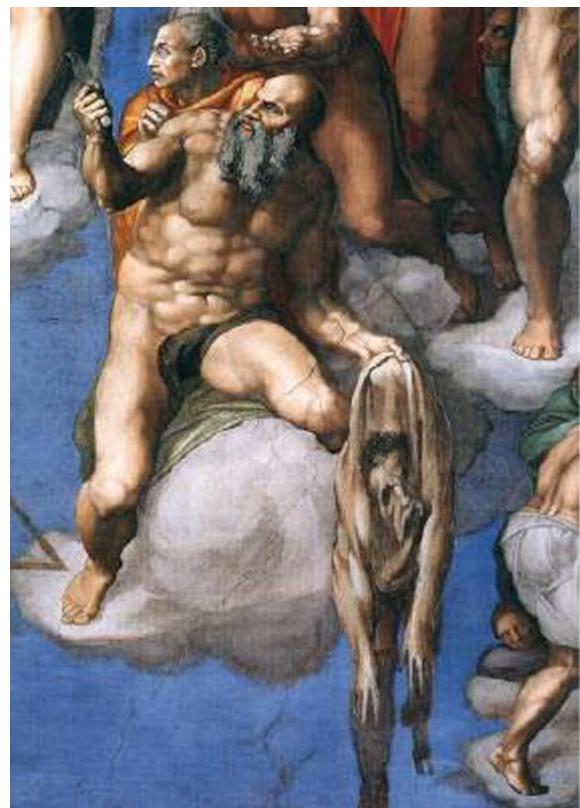
Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 3.6

4. naloga: Avtoportret v renesansi*Slika 4.1**Slika 4.2**Slika 4.2a*

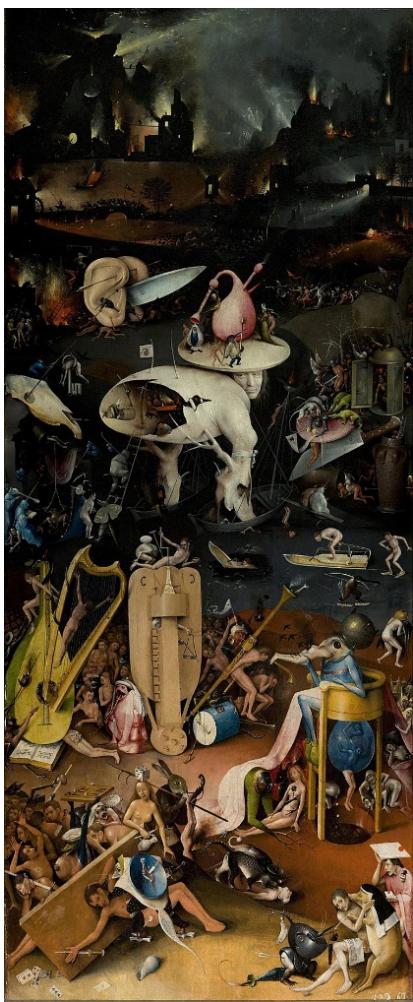
M 2 1 2 5 6 1 2 1 3 1

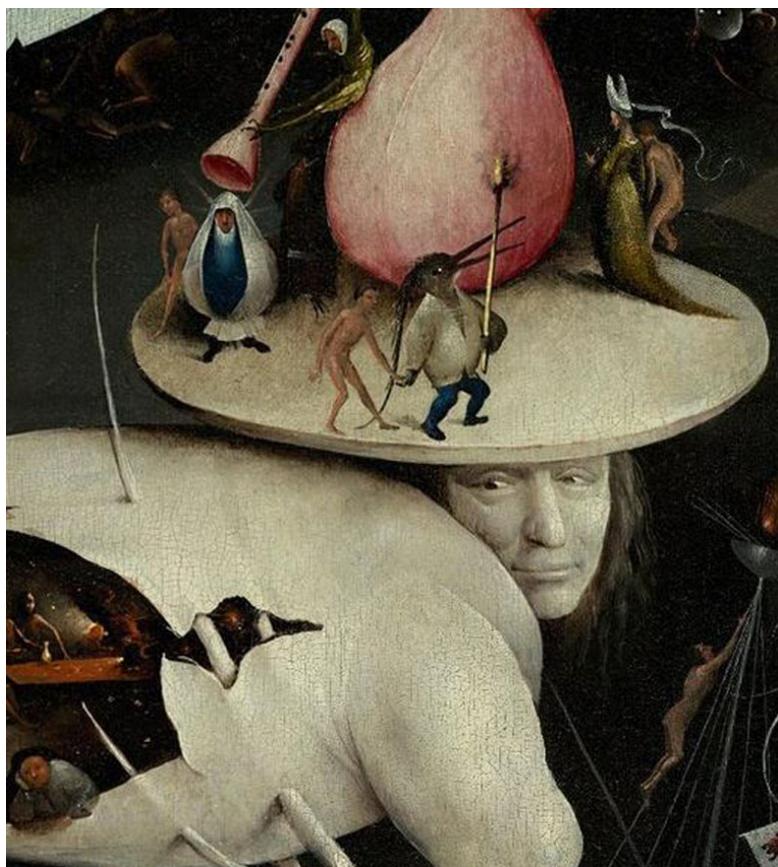
Slika 4.3

Slika 4.3a

Slika 4.4

Slika 4.4a

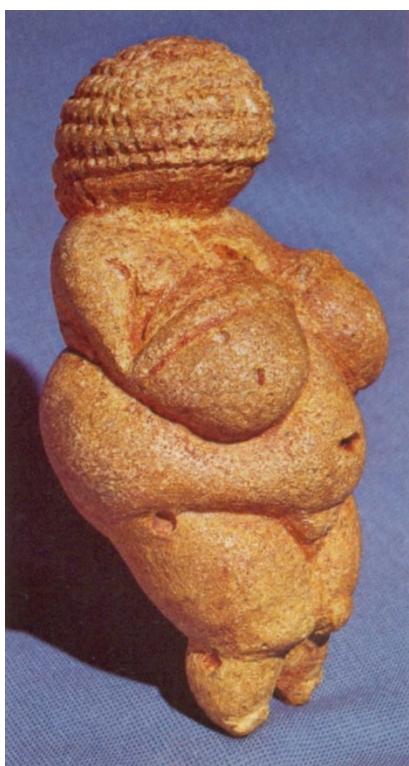

Slika 4.5

Slika 4.5a

5. naloga: Prepoznavanje motiva

Slika 5.1

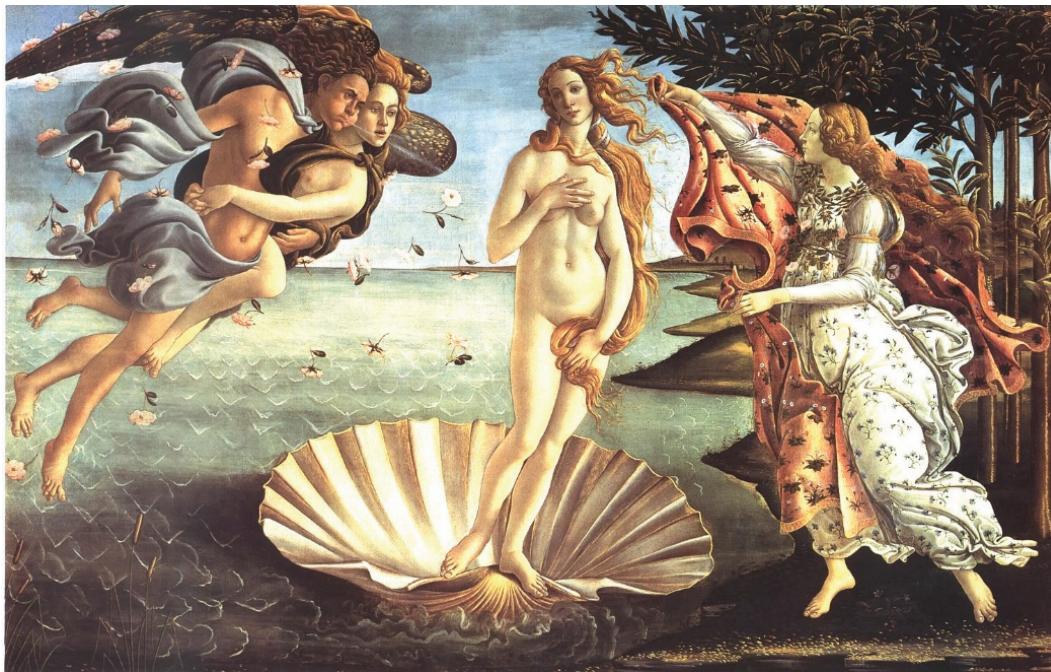

Slika 5.2

M 2 1 2 5 6 1 2 1 3 3

33/36

Slika 5.3

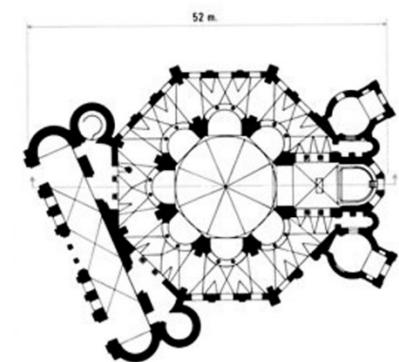
Slika 5.4

6. naloga

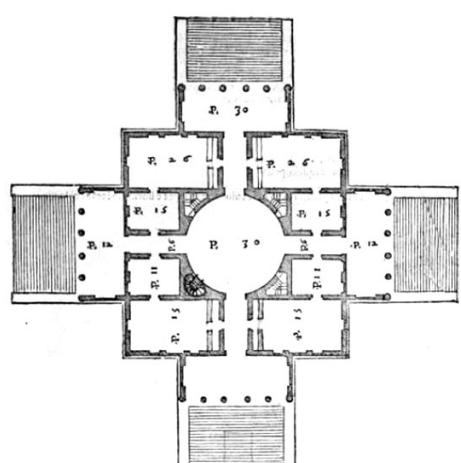
Slika 6.1

Slika 6.1a

Slika 6.2

Slika 6.2a

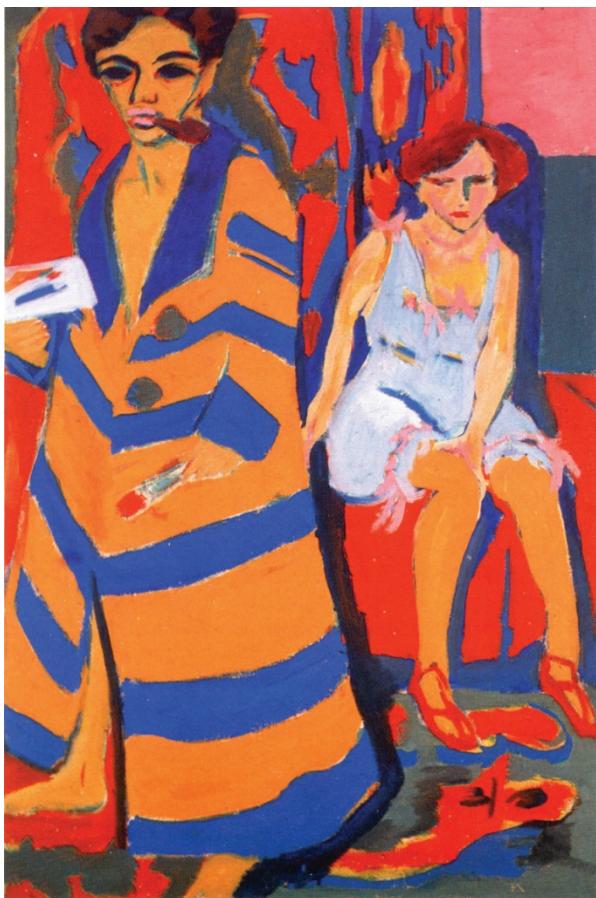
7. naloga*Slika 7.1**Slika 7.2*

8. naloga

Slika 8.1

Slika 8.2